

SİNOP

SİNOPALE
ÜÇÜNCÜ SİNOP BİENALİ
THIRD SİNOP BIENNIAL
14 AĞUSTOS / AUGUST
4 EYLÜL / SEPTEMBER 2010

"Kar amacı gütmeyen Sinopale süresince yayınlanan bir bienal gazetesidir."

sayı: 3/4

Sinop Bir Kültür Sanat Kenti mi?

Tarihi Sinop Cezaevi'ndeki Sinopale3 Çağdaş Sanat Sergisi 14 Ağustos Cumartesi akşamı Sinop Valisi Mustafa Hakan Güvençer, Sinop Belediye Başkanı Baki Ergün, Avusturya Kültür Ateşesi Christian Brunmayr, küratör ve sanat eleştirmeni Beral Madra ve Sinopale'nin kurucusu T. Melih Görgün'ün konuşmalarıyla açıldı. 15 Ağustos Pazar sabahı Halk Kütüphanesi'ndeki ikinci sergi açılışının ardından Yelken Kulübü'nde Sinop'un geleceği tartışıldı.

Sinopale, kurucusu T. Melih Görgün'ün açılış konuşmasıyla başladı. Görgün, uluslararası Sinop Bienali'nin 3.sünü açmaktan duyduğu mutluluğu dile getirerek, "Yerel ve uluslararası işbirliği ile gerçekleştirilen Sinopale, kentteki bütün dinamikleri dolaylı olarak birbirleriyle işbirliğinde bulunmaya teşvik etmektedir. Şimdiye kadar da bunu başarmıştır." dedi. Brunmayr, Samsun'da konsolosluk açma çalışmalarının devam ettiğini vurgularken, temsil ettiği Avusturya için Karadeniz havzasının stratejik önemi olduğunu ve bu nedenle siyasi ilişkilerin yanı sıra bu bölgede gerçekleştirilen kültür sanat projelerinin de Avusturya ile aralarındaki kültür etkileşiminin gelişmesi için çok önemli olduğunu ekledi. Vali Güvençer, "Hayat hikayelerden oluşur ve bu içinde bulunduğumuz kentte bizim de sayısız hikayelerimiz anılarımız var. Sinopale sayesinde biz de bu anılarımız üzerine tekrar düşünme fırsatı bulduk. Onun için bu etkinlik çok değerli" dedi. Belediye Başkanı Ergün, bu bienalde istedikleri kadar destek olamadıklarını ancak gelecek Sinopale'de daha fazla katkıda bulunacaklarını belirtti. **sayfa 2'de**

ÇOCUKLARIN HELESASI

Çocuklar kendi yaptıkları tekne ve enstürumanlarla yaptıkları HELESA yürüyüşü ile Sinopluları gülümsetti. **sayfa 3'de**

KAYBOLMAK (SAKLI ANILAR); SİNOP'TA YENİ BİR TİYATRO ESERİNİ SAHNEYE KOYUYOR

"12 Eylül 1980 darbesinin toplumdaki etkilerini en çok kadınlar hissetti. En çok kadınlar ağladı, en çok kadınların yürekleri yandı" **sayfa 6'da**

BEŞ İTALYAN VE BİR TÜRK SİNOP'UN KAYIP İZLERİNİ ARIYOR.

"Beklemenin zamanı. Sinop bekler. Bu bekleyiş zamanı kaybına yol açan bir bekleyiş değil, olayların kendiliğinden gerçekleşmesi için gerekli olan bir bekleyiş. Onun kendi bekleme süresi ve duyabildiğin bir ritmi var. **sayfa 7'de**

SİNOP'TA GİZLİ BİR ANI: DRANAS'IN FAHRİYE ABLASI

"Fahriye Abla'yı hiç kıskanmadım" **sayfa 7'de**

BALATLAR KİLİSESİ'NDE KAZI ÇALIŞMALARI

M.S. 660 yılında Bizans döneminde yapılmış olan Balatlar Kilisesi'ndeki kazı çalışmaları Temmuz ayı başında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Gülgün Karaoğlu tarafından başlatılmıştı. Kazı çalışmaları 25 kişilik bir ekiple halen devam ediyor. Kilise son döneme kadar kullanıldığı için, öncelikle üstteki tarım toprağı katmanını kaldırma çalışmaları yapılıyor. Rum gömü tarzı olan kazı alanında, kilisenin doğu ve kuzey bölümlerinde belirli noktalarda şimdiye kadar yapılan kazılarda, keramik kaplar ve birkaç envanterik eser bulundu. Çalışmaların önümüzdeki 15-20 yıl süresince devam etmesi ve bu süre sonunda yapının restore edilerek müzeye dönüştürülmesi planlanıyor. 19 Ağustos'ta Kültür Bakanı Ertuğrul Günay da kazı alanını ziyaret ederek, yapılan çalışmaları gördü.

Sinop Bir Kültür Sanat Kenti mi?

1.Sayfanın devamı

Madra ise, Sinopale'yi uluslararası ekonomi, siyaset ve kültür bağlamında değerlendiren bir konuşma yaparak: "Bugün, bu etkinliği bir grup entelektüelin zaman geçirme etkinliği olarak değerlendirebileceğini biliyorum; içinde yaşadığımız kızgın siyasal gündem, riskli ekonomik koşullarda, bu etkinliği küçümseyenler vardır. Umarım, bu kişiler bu kentin karar önderleri değildir. Sinoplular karar önderleridir ve bu projenin hakkını verirler. Google'a Sinopale tıkladığınızda 20.000 madde açılıyor; bu 2006'da böyle değildi! On yıl sonra, 80 yaşında olacağım ve 8. Sinopale görürsem mutlu olacağım." sözleri ile konuşmasını tamamladı. Cezaevinin avlusu ve bina içindeki sergilerin gezilmesinin ardından 19:00'da Lonca Kapısı'nda Sinopale Çocuk Atölyeleri açıldı. Çocuk Yaratıcılık Atölyesi lideri Sonja Tanrısever'in konuşması ardından çocuklara katılım belgeleri verildi. Açılış, Sinoplu küçük piyanist Murat Taşçı'nın piyano dinletisi ile sona erdi. Oradan Ülgen Tekne Modelleri'nde açılan 20 günlük Tasarım Dükkanı Artcitizens' Shop'un açılışı gerçekleşti. Artcitizens' Shop genç Türk tasarımcıların ürettikleri Tasarım objelerini sergiliyor. Geçtiğimiz yıl İstanbul Bienali sırasında da açılan Artcitizens' Shop, gelecek

yıl Venedik Bienali'ne de taşınacak. Halk Kütüphanesi'ndeki üç ayrı sergi ise Pazar sabahı Küratör Rana Öztürk'ün konuşmasıyla açıldı. İzleyiciler, açılışın ardından Yelken Kulübü'ndeki foruma katıldılar. İlk kez bu yıl gerçekleştirilen Sinopale Forum'un başlığı "Sanat ve Kent Bağlamında Sivil Toplumun Erişim, Katılım ve Yükümlülüğü" idi. (Haber: Funda Oruç)

‘Sinopale, işte tam da bu modeli uygulayan bir projedir: Bireye ve kitleye daha iyi bir yaşam için, daha iyi bir gelecek için, krizlerle baş edebilmek için, siyasetin dümenini mükemmel bir demokrasiye ve toplumsal çıkarlara döndürmek için, yerel yönetimlerin sorumluluklarını ve işlevlerini iyileştirmek için nasıl kullanılması gerektiğinin yol ve yordamını, özgür, bağımsız açılımların çeşidini barındıran, zihinsel zenginliği besleyen, yaratıcılığı ve üretimi canlandıran bir projedir. ‘

Beral Madra

Sevgili Sinoplular, değerli sanatçılar, sayın yöneticiler, Sinop Bienali olarak başlattığımız bu etkinliğin üçüncüsünü yapabildiğimiz için başından bugüne kadar bu projede çalışan, projeye katkıda bulunan, destek veren herkesi kutluyorum . Sürdürülebilirlik günümüzde zor ama gerekli bir işlemdir. Ben burada "teşekkür" etmeyeceğim, çünkü biz "teşekkür etme" pozisyonunda değiliz; bu işi kendi adımıza yapmıyoruz, hep birlikte yapıyoruz. Sinop üstünden ve Sinopale üstünden yalnız Türkiye'ye değil dünyaya şu mesaj ve önerileri gönderiyoruz:

-Küreselleşmiş dünyada büyük kentle küçük kent arasındaki iletişim ve etkileşim önem kazanmıştır; büyük kentler göçler dolayısıyla aslında küçük kentlerden oluşmaktadır. Küçük kentleri geliştirmek, yönetmek ve günümüze özgü bir refah düzeyine getirmek bir örnek oluşturmaktadır.

-Büyük veya küçük bütün kentler tarihi, gelenekleri, kültürü, belleği ve çağdaş yaşam koşullarıyla özellik taşırlar. Tüketim ekonomisinin ve standardizasyonun kurduğu renksiz ve sıkıcı düzenin değişmesi ancak bu özelliklerin değerinin ortaya çıkarılması ve önem kazanmasıyla sağlanabilir.

-Kentlilik bilinci günümüzün siyasal, ekonomik ve toplumsal gelişme ve değişimlerinin ana kaynağıdır; bu bilinç o kentin kaderini çizmektedir. AB ülkelerinde nüfusu 100.000'in altındaki birçok kent sanat ve kültür etkinlikleri dolayısıyla anılır; Avignon, Kassel, Strasburg gibi...

-Bellek ve bilinç ile sanat ve kültür arasındaki "kadim" ilişki günümüzde de büyük siyasal hareketlerin ve değişimlerin kaynağını oluşturmaktadır.

-Sinopale, işte tam da bu modeli uygulayan bir projedir: Bireye ve kitleye daha iyi bir yaşam için, daha iyi bir gelecek için, krizlerle baş edebilmek için, siyasetin dümenini mükemmel bir demokrasiye ve toplumsal çıkarlara döndürmek için, yerel yönetimlerin sorumluluklarını ve işlevlerini iyileştirmek için nasıl kullanılması gerektiğinin yol ve yordamını, özgür, bağımsız açılımların çeşidini barındıran, zihinsel zenginliği besleyen, yaratıcılığı ve üretimi canlandıran bir projedir.

Bugün, bu etkinliği bir grup entelektüelin zaman geçirme etkinliği olarak değerlendirebileceğini biliyorum; içinde yaşadığımız kızgın siyasal gündem, riskli ekonomik koşullarda, bu etkinliği küçümseyenler vardır. Umarım, bu kişiler bu kentin karar önderleri değildir. Sinoplular karar önderleridir ve bu projenin hakkını verirler. Google'a Sinopale tıkladığınızda 20.000 madde açılıyor; bu 2006'da böyle değildi! On yıl sonra, 80 yaşında olacağım ve 8. Sinopale'yi görürsem; mutlu olacağım.

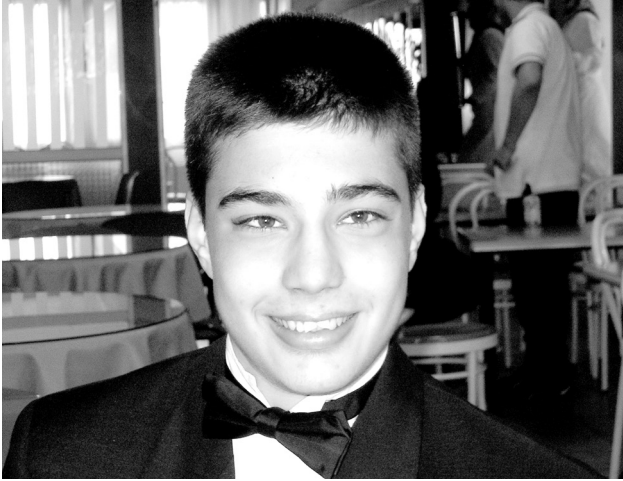
ÇOCUKLARIN HELESASI

Çocuklar kendi yaptıkları tekne ve enstürumanlarla yaptıkları HELESA yürüyüşü ile Sinopluları gülümsetti. Helesa geleneğini yeni nesil böylece devam ettirecek. Sinopale Çocuk Müzik Atölye lideri Renan Koen ve bu geleneği çocuklara öğreten Vural Etyemez'e teşekkür ediyoruz

“Açık denizlerden Sinop’a bir gemi gelmiş. Hava şartlarından dolayı yol alamayan geminin bir süre sonra yemek ikramları, içindikilerin de paraları bitmiş. Ne yapacaklarını düşünürken, filikayı omuzlarına alıp, şarkı söyleyerek, şehri dolaşarak gereken parayı toplamışlar. Sinop halkı da bu fikri çok severek Ramazan ayında bir gelenek olarak sürdürmüş”

Murat Taşçı ve Piyanosu

Murat Taşçı

Çok genç bir piyanist. Çalışarak, azimle neler başarılabilirliğinin en güzel örneği.

14 Ağustos Cumartesi günü açılışı yapılan Sinopale Çocuk 2'de, piyanosu başında hepimizin hayranlığını kazanan yeteneği yaşından büyük biri vardı, Murat Taşçı. Açılıştta bizlere dört parçadan oluşan müzik ziyafeti sunan Murat'ı daha yakından tanuyabilmemiz için ailesiyle görüşüp bilgi edindim.

Murat İstanbul'da yaşayan, 16 yaşında Sinoplu bir yetenek. Yeteneğinin yanı sıra,

Murat'ı özel yapan CP'li (Cerebral Palsy) olması. Kaynaştırma eğitimi ile ilköğretimden mezun olan Murat, engelli her çocuk gibi eğitim hayatında birçok zorlukla karşılaşmış. Ancak müziğe ve ritme olan ilgisi ona sanatın kapısını aralamış. Çocukluğundan bu yana bulduğu herşeyle ritm tutan, müzik yapmaya çalışan, çok sesliliği seven bir çocukmuş Murat. Müzisyenler de Murat'ın ses algısının ileri düzeyde olduğunu farketmiş ve absolut kulak (mutlak kulak) sahibi olduğunu söylemişler. Böylece Murat 7 yaşından itibaren beynin iki bölümünün de çalışmasını sağlayıp bir çeşit rehabilitasyon görevi gördüğü için piyano eğitimini almış. Notayla da çalıştığı halde, ses algısı ve hafızası üst düzeyde olduğu için hafızadan çalmayı daha çok seven Murat, şuan kendi bestelerini yapmaya başlamış. Lise çağında olduğu için Erenköy Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü'ne girmek istemiş. Ancak eğitim sisteminizdeki açıklar ve eksikler nedeniyle bu mümkün olmamış. Şuan Şöhret Kurşunoğlu İş Okulu'nda meslek edinmek için bilgisayar kullanmayı öğreniyor. Burada alacağı eğitim piyanoda yaptığı besteleri daha hızlı kaydetmesi, aktarmasını sağlayacağı gibi, bilgisayar üzerinden beste yapmasına da olanak verecek.

Böyle üstün yetenekli çocukların kaybolup gitmemeleri ve hatta daha büyük başarılarla imza atmaları için, devletin destek olması da son derece önemli bir konudur. Devlet okulları ve konservatuarlarında özel eğitim sınıfları ve kontenjanları açılması, mevcut sınıfların imkanlarının tekrar gözden geçirilerek yeniden yapılandırılması önemli bir gerekliliktir. Bizleri yurtdışında temsil edecek birçok yetenek ve deha eğitim sistemimizdeki eksikler ve açıklar nedeniyle hak ettiği yerlere gelememektedir. Murat'ın müzik alanındaki üstün yeteneğinin keşfedilmesi ve geliştirilmesinde şüphesizki ailesinin destek ve emeğinin etkisi çok büyüktür. Ailesinin ileri görüşlü ve sanatı destekleyen yapısı nedeniyle şanslı bir çocuk sayılabilir Murat, peki ya diğer Muratlar?

FUNDA ORUÇ

Kenti Sanat İle Konumlandırmak

“Sanat ve Kent Bağlamında Sivil Toplumun Erişim, Katılım ve Yükümlülüğü” başlıklı Sinopale Forum’da Sinop’un önemli sivil aktörlerinin ve yerel yönetim temsilcilerinin yanı sıra kültür, sanat ve kent tasarım alanlarından Türkiye ve yurtdışından birçok uzman Sinop’un geleceğini ele aldı.

“Sivil Toplumun Sanat ve Kent Bağlamındaki Erişimi, Katılımı ve Yükümlülüğü” başlıklı Forum Sinopale3 kapsamında 15 Ağustos 2010 tarihinde Sinop Yelken Klübünde gerçekleştirildi. Forum, özellikle Sinopale ve diğer sanat etkinliklerinin kentte yarattığı etkileri tartışmayı hedefliyordu. Sivil toplum kuruluşları ve etkinlikleri açısından güçlü bir ortama sahip olan Sinop’un, ‘sanat’ kavramını bir araç olarak kullanarak Türkiye’de ve uluslararası platformlarda konumunu güçlendirmek üzere tartışmalar yapıldı. Forum’da Sinopale projesinin Sinop’a katkısı, yerel yetkililer ve halktan alabileceği destek, Karadeniz Bölgesi’nin güncel AB politikalarındaki önemi, Sinop kentinin sorunları, bu bölgede devletin politik gündem uyarınca yaptığı uygulamalar, sivil toplum kuruluşlarının karşılaştığı güçlükler, olası çözümlerin neler olabileceği ve ilgili kesimlerin nasıl etkinleştirilebileceği, halkın katılımı konuları ele alındı.

Yürütülen forumda ilk olarak Arthesia’dan Karin Aue’nin ‘Kentleri Konumlandırmak’ başlıklı sunuşu ve yabancı kentlerden örnekler izlendi. Ardından Sinop’taki güncel durumun aktarıldığı atölye çalışması yapıldı. Yerel sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve yabancı sanatçıların düşünce paylaşımında bulunduğu atölye çalışması farklı fikirlerin ortaya çıkmasını sağladı.

Zürih merkezli Arthesia’nın Yaratıcı Yönetmeni Karin Aue “Tabandan Tavana Yeni Nazım Planı” - Kentlerin yaratıcı projeler, uygulamalar ve müdahalelerle konumlandırılması konulu bir sunum yaptı. Arthesia, Zürih ve Los Angeles’ta ofisleri bulunan uygulamalı bir düşünce kuruluşu. Şirket, kuruluş, büyük proje ve kentlerin aynılığa karşı güçlü ve benzersiz olmaları konusunda yaratıcı çözümler bulmaları konusunda danışmanlık yapıyor.

Karin Aue, sunumunda kent ve bölgelerin konumlandırılması ve gelişmesinin araçları olarak sanat ve kültürün rolüne ve sunduğu olanaklara değindi. Yerleşik yaklaşımların ötesinde daha alışılmadık düzenlemeleri ele alan ilginç stratejik alternatifler olarak son yıllarda Avrupa ve Amerika’da ortaya çıkan inisiyatiflere yer verdi:

“Kentler ve bölgeler yetenek, yatırımcı ve turist çekme konusunda sürekli artan bir küresel rekabet içinde. Dolayısıyla kentler kendilerini rekabet içinde oldukları diğer kentlerden farklılaştırmak zorunda. Bu rekabet son yıllarda arttı ve giderek daha fazla kent genelde çok benzer olan çeşitli pazarlama stratejileriyle rekabet ortamında başarılı olmaya çalışıyor. Ayırt edici ve doğru bir konumlandırma kentlerin kimliklerini temel almalı. Kentlerin stratejik konumlandırılmasında sanat ve kültür değerli ve güçlü araçlar.

STRATEJİK ARAÇLAR OLARAK SANAT VE KÜLTÜR

Doğru ve fark yaratan bir konumlandırma için tüm projeler genel bir stratejinin parçası olmalı.

Stratejik kültür projelerine örnek olarak ikonik projeler Bilbao’daki Guggenheim, Metz’deki yeni Centre Pompidou ya da Art Basel ve Salzburger Festspiele gösterilebilir.

Bu yerleşik, oldukça geniş ölçekli ve yüksek bütçeli örneklerin yanı sıra mevcut başka yaklaşımlar ve formatlar da var - bahsedilenler başarılı örnekler ama herkes için uygun değiller. Son yıllarda çok ilginç ve alışılmadık yaklaşım sergileyen birçok proje sahneye çıktı. Genelde tabandan başlayıp, sivil, alışılmadık biçimler kullanan bu projelerin ortak noktası hayat kalitesini yükseltmek konusunda değişim etmenleri olarak iş görebilme-

leri ve gelişmenin katalizörleri olmaları. Bütünleştirici yapılarıyla bu projeler bir kentin gelişme ve konumlandırılmasının güçlü araçları olabiliyorlar. İlginç uluslararası örnekler - Bu projeler kentte beklenmedik bir an ortaya çıkma, mimari buluşlar veya üretici peyzajlar olarak adlandırılabilirler farklı formatlarda görülebiliyor: ProjectM (Frankfurt, Almanya), Detroit Art Projects (Detroit, ABD), Market Estate London (Londra, İngiltere). Basislager (Zürich, İsviçre) ve ARS Electronica (Linz, Avusturya)

Bu yaklaşımdan ne öğrenebiliriz? Bu örnekler kültürel projelerin ve uygulamaların kent gelişiminde kullanılmasının ilginç örnekleri. Alternatif yaklaşım olarak esnek olmaları, genellikle kentlileri etkin olarak sürece dahil etmeleri açısından birçok avantajlar sunuyor. Ancak diğer tüm stratejik araçlar gibi bu projelerin de genel bir konumlandırma stratejisinin parçası olmaları, planlı, bütünleşik ve her parçası düzenlenmiş bir uygulamaya uyarlanmış olmaları gerekiyor. En önemlisi, şurası açık ki küresel bir çözüm yok, bir yerde başarılı olan projeler bir başka yerde işe yarayamayabiliyor. Stratejik projeler kentin kimliği tarafından şekillendirilmeli ve belirlenmeli ve gerçek anlatıdan yola çıkılarak gelişmeli. Bu alternatif yaklaşımın gücü de burada yatıyor.”

Moderatörlüğü Beral Madra tarafından yapılan ikinci oturumda, Sinop’un sivil toplum gündemi ve sanat etkinliklerinin bu gündem içindeki yeri, katkısı ve toplumun

rolü üzerinde tartışmalar yapıldı. Kentin gündeminde birinci sırada yer alan nükleer santral inşaatı ve bu konuda yaşanan gelişmelerin yanı sıra Sinopale'nin uluslararası sanat çevresinde tanınır hale gelmesinin kente yapacağı olası katkılar üzerinde duruldu. Tartışmaların ortaya koyduğu en önemli sonuç ise Sinop'ta yürütülecek çalışmalar için ortak bir vizyon belirlenmesi ve yapılacak etkinliklerin bu çerçevede birbirlerini destekleyecek şekilde gerçekleştirilmesi oldu.

Beral Madra Sinopale projesinin nedenini açıklarken Sinop'a yüklediği yeni rolü vurguladı.

"Yeni Kültürel Anlaşma" çerçevesinde yeni ekonomi uyarınca yeni kültürün ilerleme ideolojisi ve bireyselliğe vurgu yaptığını, yeni ekonomi gibi bu terimlerin de bireyle bağlantılı olduğunu belirtti. Sanat aracılığıyla barış ve özgürlüğün gerçekleştirilmesinin mümkün olabileceğine inandığını söyledi. Kültürün AB gündemindeki rolünü, Karadeniz Bölgesi'nin son yıllarda Avrupa için giderek daha önemli hale geldiğini vurguladı:

"Bu projeye 80'lerden beri İstanbul'da başlayan yaklaşımın Sinop da parçası olmakta. Sivil aktörler olarak toplumsal sorumluluğumuz nedir? Sinopale modeli altyapı oluşturuyor. Küresel ortamdaki bir etkinlik gibi algılanması ve özel sektöre kabul ettirilmesi gerekiyor. STK'ların kurulması Türkiye'de 90'ların ortalarından itibaren başladı. Habitat ile gündeme girdi. Yetkeci devlet kendine 'düşman', engelleyici gibi görmeye başladı. Fonlar oluşturulmadı. Fonlar açılmadığından STK'lar iş yapamaz duruma geldiler. Şimdilerde büyük fonlardan bahsedilse de fonlara ulaşmak için 90'ların başlarından beri STK'lara bu bilgi verilmemiş. Belediye neden fon ayırmıyor? Burada siyasi partilerle ilişkiler söz konusu. Belediyenin arkasındaki güçle bire bir ilişkiye girmemiz gerekiyor."

Hale Oğuz devlet politikaları uyarınca yürütülmeye çalışılan uygulamaların çevreye vereceği zarardan bahsetti. "Fonları bırakın, etkinliklerimizi muhalefet olarak görüldüyör, yargı süreci başlıyor" dedi ve uygulamaya çalıştıkları engellenen çalışmalarından sözetti. "Akkuyu Nükleer

Sinopale'ye dahil edilmeli" diye sürdürdü.

Hale Oğuz geçim derdi çeken halk için sanatsal faaliyetlerin hayatlarındaki öncelik sıralamasında kültür-sanatın olmadığını, o yüzden gazete haberlerinin yetersiz olduğunu ve ancak insanlarla yüzyüze ilişkinin etkili olacağını belirtti..

Venedikli küratör Vittorio Urbani Sinopale'nin Sinoplu izleyicilerle ilişkisinin sorun edilmemesi gerektiğini söyledi. "Venedik Bienali yüz yılı aşkın bir süredir yapılıyor ve bienal süresince kent bienal ile yaşıyor. Dünyanın her tarafından milyonlarca insan ziyaret ediyor. Bienal, Venedik kentinin ekonomisinin önemli bir kaynağı. Bienalin asıl izleyicileri onlar olmasa da ne kadar önemli olduğunu biliyorlar. Sorsanız Venediklilere kimisi çok turist geldiği için nefret ettiğini bile söyleyebilir. Ama aslında herkes bienali ile gurur duyuyor." Urbani şöyle devam etti: "Aynı zamanda şunun yapılmasında bir tür "erdem" olduğuna inanıyorum: Simgesel ve eğretilmeli değerleriyle sanatın temsil edilmesi ve yaratılması, gerçekliği değiştiriyor - insanlar yapma sürecine katılmasalar da, etkinliklere gelmeseler de. Sinop'ta sanatın mevcudiyeti kentin toplumuna değer katıyor ve yavaş yavaş ama sebatla gerçekliğini değiştiriyor. Avrupa Kültür Derneği Başkanı Mahir Namur Sinopale'nin değerli yanının kentin farklı aktörleri arasında işbirliğini teşvik etmesi olduğunu hatırlattı. "İlgisiz olsa da kimse kültür-sanatın yapılmasına karşı çıkmaz. O yüzden böyle kent düzeyindeki etkinliklerin imcece usulüyle yapılmasının birleştiriciliği çok önemli. Önce birlikte "yapmaya" başlanıyor, sonra yapılanlardan, tecrübelerden, dışarıdan gelenlerden, böyle etkinliklerden öğrenilenlerle, yavaş yavaş tek bir vizyon çıkıyor ortaya. Ortak aklın yarattığı bir vizyon. Bunun için daha sık biraraya gelmek gerek." Namur şöyle ekledi: İlle de 100'ler, 1000'ler katılmalı diye bir şey yok, biz medya kültürünün bir sonucu olarak kitlesel hareketler bekliyoruz. Oysa kentin kaderini birkaç kişi değiştirebilir. Sinopale ile geleceğin liderleri birçok genç vizyon kazanıyor.

Emre Zeytinoğlu kişinin kendi şehrinin turist gözüyle görebilmesinin, yaşadığımız kente estetik mesafe koymanın, yaşadığı kentin tadına varmak için gerekli olduğunu belirtti. Ve konuşulanların sadece konuşma olarak kalmasından duyduğu kaygıyı belirtti.

Branko Franceschi Sinopale'ye davet edilmeden önce Sinop'u hiç duymadığını, ama şimdi Sinopale'ye katıldığı için Hırvatistan'da yaptığı röportaj ve gönderdiği e-bültenler sayesinde yüzbinlerce kişinin Sinop hakkında bilgilendiğini, böyle etkinliklerin bu şekilde güçlü etkilerinin olduğunu vurguladı.

Aziz Konukman "Sinopale Sinop için büyük şans, hatta son şans.

Termikçilerle nükleerciler arasındaki tartışmadan çok şey öğrendik.

Bu Sinop'un gizli gündemi, bunu bozacak olan Sinopale. Ben kentlerin pazarlanmasına karşıyım ama burjuvazi varsa bir yerde işçi sınıfı da gelişir. Koruma yönünde bir pazarlama yapabiliriz" dedi.

Metin Gürbüz iyi yaşam düzeyini artırmaya yönelik olarak buradaki çalışmaların desteklenmesi gerektiğini vurguladı. (Haber: Emel Abora, Bahar Aksel)

Santral İhalesi yapılma sürecinde. Yer lisansı 35 yıl önce alınmış, buna itiraz edeceğiz. 10 yıldır milli tabiat parkı olması için mücadele ediyoruz, izin vermiyorlar. Gerze geçerse peşinden yeni alanlar gelir. Türkiye'de 47 tane nükleer santral kurulması planlanıyor." Derelerin üzerinde yapılması planlanan barajların çevreye vereceği zarardan bahsetti.

Beral Madra Türkiye'de bu noktaya gelinmesine yol açan politikaların da gözden kaçırılmaması gerektiğini, Sinop'taki durumun çok eski bir durum olduğunu, siyasal oyunların söz konusu olduğunu belirterek konuşmasını "Olumlu projeler olumsuz projelerin önünü kesiyor, onları yavaşlatıyor. Sinopale böyle bir şey. Sinopale dolayısıyla olan projelerin toplamı bu tür projelerin önünü kesecek, ve meselelerin duyurulmasına katkıda bulunuyor. Uluslararası düzeyde Sinopale'ye katılan 120'ye yakın sanatçı bu sorunları biliyor. Sinopale başka kentlere model olabilir" diye sürdürdü. "Bu proje devam etmeli, kentte olanlar ne öneriyor?" sorusu üzerine Sinoplu katılımcılar Sinop kentinin sorunlarından, turizmnden, halkın Sinopale'ye gösterdiği ilgi ve ilgisizlikten bahsettiler.

Sinop Genç İşadamları Derneği Başkanı Aykut Yılmaz Sinopale'ye üzerlerine düşen desteği verdiklerini belirtti. "Sinop'un sorunu yarımada olması. Sinop'un önü bürokrasi açısından açılmıyor" dedi. Yeniliğe açık bir toplum haline gelmeye çalıştıklarını belirtti ve yerel basın elemanlarının yetersiz olduğunu vurguladı.

Beral Madra kültürün de bir sanayi olduğunu, bu işlerden büyük paralar kazanan şehirler bulunduğunu belirterek "Sinop Belediyesi'nin halkı çekme politikası olmalı. Seyahat şirketi kültür operatörünü davet etmeli. Pazarlama önemli. Özel sektör vizyonunu geliştirmeli" dedi.

Forum katılımcılarından Levent Bektaş Sinopale'den haberleri olmadığını belirtti. Sivil toplumun katılımı için daha uzun zaman önce Sinopale'nin programından haberdar olmak gerektiğini söyledi. Sinop Cezaevi'nin günde yüzlerce kişi tarafından gezildiğini ancak bunların çok azının Sinoplular olduğunu söyleyen Bektaş, sözlerini "Kent cezaevine soğuk bir meta olarak bakıyor. Sinop sanıldığı kadar aydın, sanata düşkün bir yer değil. Kent Konseyi 5 yıldır Sinop vizyonunu ortaya çıkaramadı. Kent Konseyi Yürütme Kurulu da mutlaka

KAYBOLMAK...

12 Eylül, Kadınlar ve Sinop Üzerine...

HÜLYA KARAKAŞ

12 Eylül 1980 darbesinin toplumdaki etkilerini en çok kadınlar hissetti. En çok kadınlar ağladı, en çok kadınların yürekleri yandı. Göz altında kayıplarda kocalarını, kardeşlerini, sevgililerini, arkadaşlarını aradılar aylarca. Çocuklarını babasız büyütüler, evlerine, ocaklarına ateş düştü. Ateş ülkeyi yaktığından daha çok yaktı kadınları.

12 Eylül 1980 darbesi 30 yıl sonra ancak konuşulmaya başlandı.Üstü kapalı da olsa insanlar acılarını yeni yeni atmaya başladılar. Dönemin kara örtüsü şimdi aralanmaya başlandı...

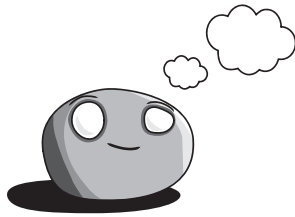
3. Sinop Bienali'nin "Saklı Anılar" temasıyla örtüşen bu performansı, yörede yaşayan kadınlarla anlatmak, birlikte çalışıp üretmek heyecan vericiydi. Sinop'un suyla çevrili bir ada olduğu düşünülüğünde, adayı bekleyen erkekler gidince onları bekleyen ve arayan kadınların acılarını suya akıtmalarını izleyeceğiz.

Oyuncu-Yönetmen Hülya Karakaş'ın metnini yazdığı ve tasarımını yaptığı performansın yönetmen yardımcılığını Burcu Çoban yaptı.

Zehra Konukman/ Tiyatro atölyesi katılımcısı

22 Ağustos 2010 Pazar akşamı saat 21.30'da Lonca Kapısı'nda Hülya Karakaş'ın yazıp yönetmenliğini yaptığı "Kaybolmak" adlı oyun oynanacak. 12 Eylül dönemini anlatan bir performans. Kaybolan yakınlar, kaybolan hayatlar... İnsanlar bir dönem yakınlarını kaybettiler; oğullarını, eşlerini, nişanlılarını... Acıyı suyla temizlemek ne kadar zordur. Su aynı zamanda insanı kötülüklerden korur. Ateş yakar, su söndürür. 17 yaşındaydım. Kitaplar yakılmaya başlanmıştı. Kitap ekmek gibi, su gibi ihtiyaçtı. Emekle hazırlanmıştı. Kitapların yakılması insanları durdurmadı. İnsanları yaktılar. Elllerinde ateşler yok etmek istediler insanları. Bu nasıl öfke... Su hayattır. "Evrenin ana maddesi su" diyen Thales haklı. Gezegenlerde ilk önce su var mı diye bakarlar. Su varsa orada hayat vardır. Su her şeyi temizler, arındırır. Kocam kayboldu, kız kardeşim kayboldu, babam kayboldu. Bir sabah uyandık ve birbirimizi bulamadık. Düşünün yakınınız alınıyor ve yok oluyor, ne acı. Ondan bir daha haber almıyorsunuz. İnsanlar kayboluyor. Ailenizden bir fert, oğul, koca, kız kardeş, erkek kardeş... Yok kayıp...

Bunları biliyor muydunuz?

PERFORMANS SANATI

1960'lı yıllarda ortaya çıkan, izleyicinin önünde canlı olarak icra edilen bir sanat biçimidir. Sahne ve gösteri sanatları ile ortak yönler taşısa da, dans, müzik, tiyatro, sirk, jimnastik gibi etkinliklerden farklı olarak görsel sanatların içinden çıkmış öncü bir akım olarak kabul edilir; tiyatro performanslarından farklı olarak olayların ilüzyonu değil olduğu şekliyle olayın kendisi sergilenir. Kaynak: Wikipedia

Beş İtalyan Bir Türk Sinop'un Kayıp İzlerini Arıyor 'İki Deniz Arasında Sürüklenişin Kısa Hikayesi' Herkent_Sinop

Beklemenin zamanı. Sinop bekler. Bu bekleyiş zaman kaybına yol açan bir bekleyiş değil, olayların kendiliğinden gerçekleşmesi için gerekli olan bir bekleyiş. Onun kendi bekleme süresi ve duyabildiğin bir ritmi var.

Bekliyoruz. İnsanlar çay bahçelerinin önünde yürüyüşe çıkmışlar, biri nazar hakkında konuşuyor, diğeri müzik dinliyor, kimisi dondurmanın tadına bakıyor, kimisi etrafını keşfediyor. Yalnız pazarda satılanların değil, aynı zamanda Karadeniz esintisinin de kokularını içimize çekiyoruz. Üç gün önce geldik ve gelir gelmez şehrin bizi sarmalamasına izin verdik. Sokaklarda kaybolduk, Karadeniz'in kokusunu aldık, ıssız pazarı dolaştık.

Artık yavaş yavaş yerleri, insanları tanımaya başlıyoruz. Sinoplular'la arkadaş olmanın zor olmadığını anlıyoruz. Sinop'u onların gözünden görmeye çalışıyoruz, yaşamlarında taşıdıkları Sinop'u. Onları tanımaya, onları görmeye çabalıyoruz. Minik Berna'yla ve Savaş'la tanıştık, Abdi'yle, Zehra'yla, Yunus'la, Aydın'la, Aykan'la ve Türkan'la, Ercan'la, Reyhan'la... Bizimle konuştular, şehirlerini anlattılar, gezdirdiler. Kendileri için anlamlı olan Sinop'u. Bize şehirlerini, yabancı olsalardı Sinop'u nasıl göreceklarını anlatmalarını istedik. Gezip şehrin seslerini kaydettik. Müzeye gittik, kütüphaneye gittik... İzleri takip ediyoruz. Topladığımız ve toplayacağımız

hikayelerle zihnimizde kendi Sinop'umuzu yaratıyoruz. Üçüncü günümüzde, ilk günün o boş Pazar yerinde artık sesler, yüzler, renkler ve yaşam var.

25 Ağustos'ta bir hikaye anlatacağız. Bu hikaye yalnız Sinop'un hikayesi olmaya-cak, Yabancıların anlattığı ve bu anlatıma Sinoplular'ın seslerinin karıştığı bir hikaye. Kimi zaman müzikle, kimi zaman dansla yorumlanmış sözlerle. Kimi zaman toplanan seslerle.

Bütün bu malzemeler aynı zamanda küçük fotoğraf kitaplarıyla, kent seslerinin ve müziğin karıştığı bir yerleştirmeye de dönüşecek.

Şehriniz hakkında bize bir şeyler söylemek, anılarınızı anlatmak, bize önerilerde bulunmak, özel bir yeri gezdirmek, sevdiğiniz veya sevmediklerinizi göstermek isterseniz lütfen bizi arayın. Ya telefonla, ya sabah Liman Café'de. (Tel: 534 63 58 600)

Hikayelerinizi heyecanla bekliyoruz.

Mali Weil Sinoplular'a sordu:

“Sinop insan olsaydı nasıl biri olurdu?”

İşte farklı cevaplar:

Kadın ki bir bakan bir daha bakar.

Amazon kadar dişi, Afrodit kadar güzel.

Balık etli, orta boylu, çalışkan bir kadın.

Uzun, esmer elleri olan, güzel kokan bir erkek.

İnce, uzun, nazenin.

Sinop'ta Gizli Bir Anı: Dranas'ın Fahriye Ablası

Şairin eşi Münire Dranas konuştu:

“Fahriye Abla'yı hiç kıskanmadım”

Türk Edebiyatı'nın önemli isimlerinden Ahmet Muhip Dranas'ın eşi Münire Dranas, “Eşim o şiiri annesinin bir arkadaşına yazdığında ben daha doğmamıştım. Evlendiğimizde de o kadın 70 yaşındaydı. Ben Fahriye Abla'yı hiç kıskanmadım” dedi.

Ozan-Yazar Tekin Gönenç, “Gizdüşümler”de gezi izlenimlerini, anılarını anlatırken,

“Fahriye Abla” adlı yazısında, Caddebostan Kültür Merkezi'nde Asım Bezirci'nin anıldığı bir etkinlikteki izlenimlerini anlatıyor. Daha sonraki bir izlencede, sahneye Ahmet Muhip Dranas'ın Fahriye Ablası çıkarılıyor. Doksan yaşlarındaki Fahriye Abla'yla yapılan söyleşi ilgi çekiyor, o yılların aşklarını dinliyorlar” diye söz ediyor.

Cumhuriyet Gazetesi Sinop muhabiri Şevki Yıldırım'ın 'Fahriye Abla film, Müjde Ar Fahriye Abla oluyor' başlıklı haberinden sonra Ahmet Muhip Dranas'ın meşhur şiirinden esinlenen film, alımlı ve de harbi

kız Fahriye'yi onun en büyük hayranı olan bir oğlan çocuğunun gözünden anlatıyor.

Fahriye, mahallenin yakışıklısı Mustafa ile gizli bir aşk yaşamaktadır. Mustafa para uğruna ailesinin istediği biriyle nişanlanır. Fahriye de onu yaralayıp hapse düşer. Burada onun için yepyeni bir hayat başlar.

Fahriye Abla'yı, Müjde Ar'ın oynadığı filmde, kaypaklığı nedeniyle pek de sempati uyandırmayan Mustafa'da da pek genç bir Tank Tarcan izliyor. Fahriye Abla'sına yapılan yamuğu affetmeyen küçük oğlanı ise Doğru Ahmet'le belleklerimizde kazınan Mesut Çakarlı oynuyor.

Yavuz Turgul'un ilk filmi olan Fahriye Abla'da Müjde Ar'ın 'beni sevdiğini söylesene' diye tornavidayla Tarık Tarcan'ın üzerine yürüyüşü unutulmaz sahnelerindiriyor.

Bu haber 1985 yılı Ağustos ayında Cumhuriyet Gazetesinde yayımlandı. Ahmet Muhip Dranas, Son günlerinde Cumhuriyet Gazetesi Muhabiri Şevki Yıldırım'a 'Fahriye Abla benim ünümü aştı'diye söylerdi.

Şevki YILDIRIM
(SINOP-CAMHURİYET 1985)

Sinopale Programı

22 Ağustos Pazar

21:30 Hülya Karakaş Tiyatro Gösterisi - Lonca Kapısı

25 Ağustos Çarşamba

21:30 Mali Weil Performans - Lonca Kapısı

26 Ağustos Perşembe

21:30 Mali Weil Performans - Lonca Kapısı

www.sinopale.org

Sinoplular Ziya Azazi'nin önce Barış Manço Parkı'nda 'Derviş Arayışta' sonra Tarihi Sinop Cezaevi'nde 'Kor: Ateş İçinde Tutsak' dans gösterilerini dakikalarca ayakta alkışladı.

'ÇOCUKSUN ANLAMAZSIN' DİYENLER KÜRATÖR İŞİN ÖNOL REHBERLİĞİNDEKİ ÇOCUKLAR İÇİN ÇAĞDAŞ SANAT BİENAL GEZİSİNİ GÖRMELİYDİ!

Çocukların çağdaş sanat konusunda bilgilenmeleri için Fransa'da yaşayan küratör Işın Önol, çocuklara Bienal gezisine rehberlik etti.

Kültür ve Turizm Bakanı Günay: "Sinopale gibi projeler kültürel kalkınma için önemlidir."

Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay Sinoptaki kültür alanlarında yaptığı inceleme sırasında Tarihi Sinop Cezaevinde açılan Sinopale Uluslararası Sergisi ve bu yıl ilk defa kullanılan Lonca Kapısı'nda yer alan Sinopale Çocuk sergilerini gezdi. Kültür ve sanatın şehrin kalkınması için önemli olduğunu vurgulayan Bakan Günay, Karadeniz bölgesinin ve özellikle Sinop'un gerek kültürel özellikleri, gerekse çevresel özellikleri bakımından ele alınması gereğinden bahsederken Sinopale'nin uluslararası boyutu ile de Sinop'un görünürlüğüne çok büyük katkıda bulunduğunu belirtti.

Sinopale 3 Üzerine Belediye Başkanı Baki Ergül ile Röportaj

Sizce Sinopale'nin Sinop ve Türkiye için katkısı nedir?

Baki Ergül Sinopale nedeniyle sizlerle tanıştım, bu bile Sinop için çok büyük bir katkıdır diye düşünüyorum. Biliyorsunuz, yaşadığımız dünya iletişim çağının en üst seviyede yaşandığı bir dünya. Dolayısıyla insanların birbirleriyle diyalog kurmaları için çeşitli yöntemler var. Bunları saymak mümkün değil. İşte o yöntemlerden bir tanesi de Sinopale gibi etkinlikler. Bu etkinlikler sayesinde, bırakın insanları, ülkeler birbirleriyle diyalog kuruyor. Ve ben bunu Sinop'un tanıtımına çok

büyük katkı sağlayan bir organizasyon diye düşünüyorum. Sinop da bugüne kadar unutulmuşluğun, hatırlanmamanın perdesini bu tür organizasyonlar sayesinde yırtıyor diye düşünüyorum. Bence Sinop, ne Türkiye turizminde ne de dünya turizminde gerekli değerini bulamamış bir kenttir. Sinop Belediye Başkanı olarak şunu iddialı olarak söylüyorum; önümüzdeki 10 yıl içerisinde Sinop bu anlamda korkunç bir atak yapacak. Çünkü Sinop bir sürü 'en'leri bünyesinde barındıran bir kenttir. Bu 'en'leri de turizmden girdi sağlayan veya turizmde markalaşmış kentlerde bile görmeniz mümkün değil.

Sinopale 3'e hangi konularda destekte bulundunuz, 4. Bienale destek için neler yapmayı planlıyorsunuz?

B.E: Gücümüz oranında ne yapmamız gerekiyorsa ben her şeye varım. Ama gücümüzün dışında bir şey yapma şansımız da yok. Bu ve bundan sonraki etkinliklerde -adı bienal olur, başka bir şey olabilir- Sinop'u temsil için ben her zaman destek vermeye hazırım. Çünkü böyle etkinlikler Sinop'un hem Türkiye içerisinde hem dünyada etkin bir şekilde tanıtımını sağlayacaktır, veya 'böyle bir kent varmış, biz bu güzelliklerin neden farkına varmadık' diye bir düşüncüyü de beraberinde getirecektir diye düşünüyorum. Özet olarak gücüm oranında, yapabileceklerim oranında her zaman destek olmaya hazırım çünkü Sinop bunu hakediyor.

BEYZA KAÇAR

SINOPALE 3'Ü DESTEKLEYENLER T.C BAŞBAKANLIK TANITMA FONU, T.C KÜLTÜR TURİZM BAKANLIĞI, T.C SINOP VALİLİĞİ, SINOP BELEDİYESİ, AZMI HAMZAOĞLU, İSVEÇ BAŞKONSOLOSLUĞU, HOLLANDA KRALLİYETİ İSTANBUL BAŞKONSOLOSLUĞU, YUNANİSTAN BAŞKONSOLOSLUĞU, AVUSTURYA KÜLTÜR OFİSİ, TÜRK HAVA YOLLARI, BM ÇAĞDAŞ SANAT MERKEZİ, SINOP TİCARET VE SANAYİ ODASI, CHAMELEON, NUOVA ICONA, SINOP, ARKEOLOJİ MÜZESİ, SINOP KENT KONSEYİ GENÇLİK MECLİSİ, PERFETTI, VAN MELLE, MASA PROJESİ, SINOP GENÇ İŞADAMLARI DERNEĞİ, FINAL DERGİSİ DERSANESİ, DELPHİ, ATILIM, ANTİK OTEL, OTEL DİYOJEN, KUMSAL OTEL, AYIŞIĞI APART OTEL, ONURLAR KOLLEKTİF, ONURLAR MARİN, KIYI CAFE BAR, GARDEN GLASS, PARAGRAF BASIM SANAYİ A.Ş., YILMAZER MOBİLYA, HABER ATÖLYESİ, STEP BEYOND, SEÇKİN TİCARET, GELİŞİM MİMARLIK OFİSİ, REPUBLIC PUB, DIAGONAL, KIYI BAR, AVRUPA KOMİSYONU, BAŞBAKANLIK AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ, ÜLGEN TEKNE MODELLERİ

SINOPSİS YAYIN EKİBİ

Koordinatör: **Mahir Namur**Editör ve Çevirmen: **Emel Abora**Co-Editör: **Funda Oruç**Tasarım Konsepti: **Umut Südüak**Grafik Tasarım ve Sanat Yönetmeni: **Duygu Aksoy**Grafik Uygulamalar: **M. Aytek Yıldırım**Foto Muhabirleri: **Catriona Maciver, Yunus Ak,****İpek Hamzaoğlu**Son Okuma: **Beyza Kaçar, İpek Hamzaoğlu**

SINOPALE

europist
www.europist.netAVRUPA
EUROPEAN
KÜLTÜR
CULTURAL
DERNEĞİ
ASSOCIATIONinformal
görgün
networkAvrupa Kültür Derneği
Sinopale Organizasyon

Fenerli Ahmet Sk. Fener Ap. N: 12/1

Fener yolu Kadıköy 34724 İstanbul, TR

T: + 90 216 338 333 26 - 338 26 50

F: + 90 216 338 37 06

www.europist.net

www.sinopale.org

akd@europist.net

Informal Gorgun Network

İncedayı Mh. Görgün Ap. N: 11/1

57000 Sinop, TR

T: + 90 368 261 83 75

Basım Yeri: **Şimal Ajans****Matbaacılık, Sinop**

T: + 90 368 260 59 59

AZMI HAMZAOĞLU

